

ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ. ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ

РОМАНАШЕНКО М.О., СТУДЕНТКА*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА

На сучасному етапі розвитку економіки в Україні підприємництво відіграє особливо важливу роль. Через значну конкуренцію малі та середні підприємства часто є ефективнішими за великі.

Вивченням сучасного підприємництва в Україні займалися такі вчені: Реверчук С. К. [9], Плоткін Я. Д. [8], Варналій З. С. [2, 3], Блинов А. О. [1], Герасимчук В. Г. [4], Кузьмін О. Є. [6], Громяк Л. С. [6] та інші.

Метою роботи є дослідження стану підприємства в Україні, проблем та шляхів їх розв'язання.

Аналіз стану підприємництва в Україні свідчить про те, що суттєвих зрушень у розвитку цього сектора ринкової економіки не відбулося, а навпаки з кожним роком кількість підприємств зменшується (табл.) [5].

Таблиця

Показники структурної статистики по суб'єктах господарювання з розподілом за їх розмірами

Кількість суб'єктів господарювання, одиниць	Усього	Підприємства			
		великі	середні	малі	Мікро-підприємства
2011	1701620	659	20753	354283	295815
2012	1600127	698	20189	344048	286461
2013	1722070	659	18859	373809	318477
2014	1932161	497	15906	324598	278922
2015	1974318	423	15203	327814	284241
2016	1865530	383	14832	291154	247695

* Науковий керівник – Онисіна В.М., д.е.н., професор

Варналій З. С. у своїх працях виділяє наступні причини повільного розвитку підприємництва в Україні [2]:

– відсутність дійового механізму реалізації державної політики щодо підтримки малого підприємництва;

– великі обсяги оподаткування, що примушує багатьох суб'єктів підприємництва переходити в тіньову економіку;

– низькі темпи в процесі реформування власності;

– обмеженість або повна відсутність матеріальних фінансових ресурсів;

– недосконалість системи обліку та статистичної звітності підприємництва, обмеженість інформаційного та консультативного забезпечення, недосконалість системи навчання та перепідготовки персоналу для підприємницької діяльності тощо;

– негативна динаміка основних макроекономічних показників. Зокрема, спад ВВП призвів до зменшення внутрішніх фінансових ресурсів держави, обігових коштів у суб'єктів підприємницької діяльності, зниження купівельної спроможності населення тощо;

– обмеженість внутрішнього попиту та наявність кризи збуту на внутрішньому ринку у зв'язку з браком вільних фінансових коштів підприємств, зниженням реальних доходів населення, незначна інвестиційна активність, відсутність переливу коштів з фінансового в реальний сектор економіки, обмеженість кредитів;

– дуже трудомісткий процес реєстрації, що потребує значних фінансових витрат для нових підприємств;

– підприємства, особливо малі, фінансують свій подальший ріст із прибутку;

– велика кількість різноманітних податків та нестабільність оподаткування створюють суттєві труднощі для підприємців;

Тобто, аналізуючи стан та проблем розвитку малого бізнесу в Україні можна сказати, що подальший розвиток ситуації без активного та позитивного втручання держави може привести до загострення економічних проблем та посилення соціальної напруги. Тому виникає необхідність дієвої політики державної підтримки малого бізнесу.

На мою думку, проблеми які постають перед підприємцями можна вирішити наступним чином:

– зменшити обсяги оподаткування;

– створювати курси, на яких люди зможуть перекваліфікуватися – на підприємців, та навчитися вести бізнес;

- спростити процес реєстрації нових підприємств;
- створювати програми підтримки для починаючих підприємців;
- врегулювати кількість та розмір податків;
- впровадження спрощеної системи бухгалтерського обліку та звітності підприємств;
- розробити єдину систему реєстрації та легалізації суб'єктів підприємництва;
- створити мережу інформаційно-аналітичних центрів малого підприємництва;

Отже, формування державної політики щодо підтримки малого підприємництва, визначення шляхів її реалізації повинно бути не лише «об'єктивною необхідністю» переходу до ринку, а й невід'ємною частиною загальнодержавної доктрини соціально-економічних перетворень в Україні. Це сприятиме формуванню чисельного середнього класу суспільства, який є основою ринкових перетворень та гарантом незворотності економічних процесів.

Література.

1. Блинов А.О. Малое предпринимательство. Организационные и правовые основы деятельности / А.О. Блинов. – М. : Ось-89, 1997.
2. Варналій З.С. Малий бізнес України: проблеми становлення та перспективи розвитку / З.С. Варналій // Урядовий кур'єр. – 1995. – № 62-63.
3. Варналій З.С. Тенденції становлення малого підприємництва в Україні / З.С. Варналій // Ринкові перетворення – 1998.
4. Герасимчук В.Г. Розвиток підприємництва: діагностика, стратегія, ефективність / В.Г. Герасимчук. – К. : Вища школа, 1995.
5. Показники структурної статистики по суб'єктах господарювання з розподілом за їх розмірами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Кузьмін О. Є. Малі форми підприємництва. Навчальний посібник / О.Є. Кузьмін, А.Т. Загородній, Л.С. Громяк. – Львів: Центр Європи, 1996.
7. Мале підприємництво в Україні. Збірник нормативно-правових актів / За ред. О. В. Кужель, А. К. Кінаха, В. В. Костицького. – К.: Інститут законодавчих передбачень і правової експертизи, 1999.
7. Плоткін Я.Д. Підприємство про підприємництво / Я.Д. Плоткін. – Львів, 1993.
8. Реверчук С.К. Малий бізнес: методологія, теорія і практика / С.К. Реверчук. – К.: ІЗМН, 1996.